

«GJORDE MIN PLIKT»

FAVANG (Dagbladet): — Jeg kjenner flere østfrontoffiserer som har fått krigsdeltakermedaljen! De fleste av oss som seinere kjempet med tyskerne, sloss mot dem i 1940.

Av ASBJØRN SVARSTAD

Selv var jeg med som norsk fenrik fra 9. april 1940. Min innsats varte til vi overga oss i Åndalsnes utpå høsten. Jeg har fortjent min medalje. Det sier Olaf T. Lindvig (69). Han er også innehaver av Jernkorset.

— For en stund siden, ble det gjennom lokalavisene her i Gudbrandsdalen rettet oppfordring til alle som hadde deltatt i krigshandlingene i 1940: «— Har du ikke fått deltakermedaljen, så meld deg.» Selv sendte jeg inn min krigsattest, utstedt av min kaptein i november 1940. Det falt meg ikke inn at min seinere innsats på tysk side, skulle ha noe å si, sier Olaf T. Lindvig.

«Stornazist!»

Onsdag var Lindvig på møte i Gudbrandsdal Forsvarsforening. Forsvarssjef Fredrik Bull-Hansen overrakte deltakermedaljen til ham og to andre. Først da bildet av overrekkelsen hadde stått i Dagningen, brøt rabalderet løs: — Mannen var stornazist, hevdet folk som ringte til avisen.

— Jeg har aldri lagt skjul på min fortid. Jeg kjempet som offiser i Waffen SS og jeg ble dømt for det etter krigen. I fire lange år satt jeg fengslet før jeg ble benådet. Dette trodde jeg derfor var opp og avgjort, sier Olaf T. Lindvig til Dagbladet.

Selv mener jeg at jeg har kjempet Norges sak hele mitt liv. Selv om noen av dem som sto på den andre siden, ikke er enlige, betrakter jeg meg som fullgod nordmann. Jeg er stolt over begge mine innsatsmedaljer. De tyder på at jeg gjorde min plikt — på begge sider, sier Olaf T. Lindvig.

God attest

«Krigens krav er store til en befalingsmann, ikke bare med hensyn til ren militær dyktighet, men kanskje ennå mer med hensyn til karakter, til selvooppfrelse og utholdenhet. Om fenrik Lindvig kan jeg trygt si at disse egenskapene holdt under de hårdste påkjenninger. Tross segneferdighet av utmattelse

måtte jeg gi fenrik Lindvig nye oppdrag og de ble utført.»

— Dette er den del av attesten Olaf T. Lindvig kan legge fram etter sin innsats i kampen mot tyskerne.

— Som offiser ga jeg flere ganger ordre til å åpne ild, i kamper hvor tyske soldater falt, sier han.

NS-medlem

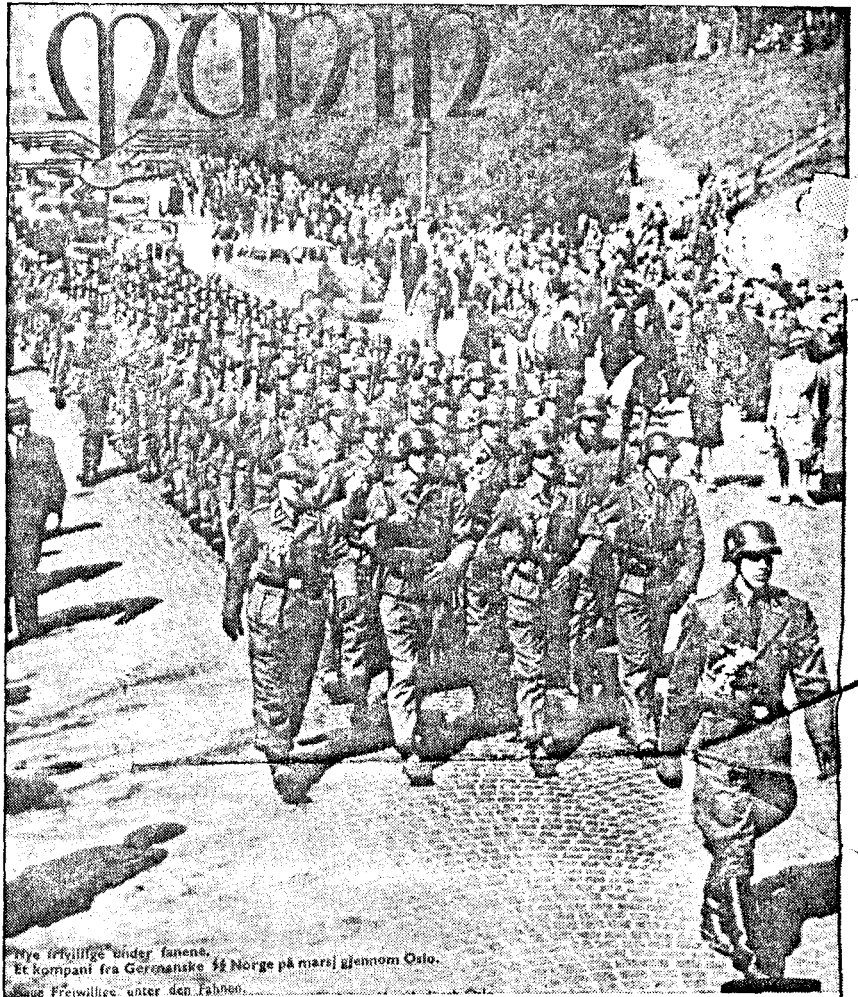
— Jeg var utdannet fra 2. divisjonsbefalskole i 1937. Deretter ble jeg ansatt i Oslo-politiet. Da krigen nærmet seg, ble jeg utkalt til nøytralitetsvakt som fenrik på Trandum. Etter at krigshandlingene i Norge var over, ble jeg og de andre reserveoffiserene løslatt av tyskerne. Etter en stund gikk jeg tilbake til min stilling i politiet. Vi var mange som diskuterte hvordan vi kunne gjøre en innsats for landet vårt. Selv kom jeg til den beslutning at det ville være formålstjenlig å melde seg inn i NS, noe jeg gjorde i 1941. Deretter meldte jeg meg til Den Norske Legion, og ble sendt til officersutdannelse i Tyskland, forteller Lindvig.

Olaf T. Lindvig ble tre ganger i løpet av krigen sendt til skoler for utdannelse. Han var på Pansergrenaderskole ved Østersjøen, taktikk-skole i Berlin og kompanisjefskole i Paris. Da han ble kommandert ut til tjeneste i Den Norske Legion, var han overlytnant og ble kompanisjef.

Såret tre ganger

— Jeg ble såret første gang da jeg gikk på en mine i Sovjet sommeren 1942. Seinere ble jeg såret under et angrep fra jugoslaviske partisanere da jeg var der i forbindelse med taktikk-utdannelsen. I 1944 ble jeg igjen såret, denne gang ved Lenigrad-fronten. Jeg fikk skuddsår i skulderen og i beinet. Skadene gjorde at jeg ikke seinere kom i aktiv fronttjeneste, forteller Lindvig.

— Jernkorset mitt ble tildelt i Oslo. Jeg kan ikke lenger huske når og hvem som overrakte det. Medaljen er blitt borte. Jeg har ikke tenkt over hvor det ble av den etter krigen, sier han.

Nye frivillige under fanen. Et kompani fra Germaniske SS Norge på marsj gjennom Oslo. Klaus Frenzelitz, anter den fahnen.

NR. 5 • 2. ARG.

MAI 1943

PRIS 60 ØRE

Olaf T. Lindvig i tysk tjeneste: I spissen for et kompani som defilerer foran Slottet i Oslo før avreise til Østfronten.

Nordmenn i tysk tjeneste

15 000 nordmenn meldte seg frivillig til tysk krigstjeneste. Om lag 7000 kom i kamp som SS-soldater på Østfronten. Mange var purunge. Over 700 mistet livet i kamp.

Vervingen av nordmenn startet allerede i januar 1941, etter at Vidkun Quisling sendte ut oppfordring om å melde seg til SS-regiment Nordland. Quislings drøm var at de frivillige i Nordland skulle danne grunnstammen i en ny norsk hær. Mange av de 10000 som meldte seg, hadde vært med i kamp mot tyskerne året før. De fysiske kravene var strenge. I motsetning til løftet om at de skulle settes opp i egne avdelinger, ble nordmennene spredd i forskjellige kompanier, gjerne sammen med frivillige fra andre land, Finland, Sverige, Danmark og okkuperte land i Europa for øvrig.

Frivillige

Den Norske Legion ble opprettet etter Tysklands angrep

ASBJØRN SVARSTAD

BAK NYHETENE

på Sovjetunionen 22. juni 1941. Fram til desember meldte det seg over 1900 frivillige. Det ble gitt inntrykk av at de skulle kjempe i Finland og være under norsk kommando. De ble satt inn i Sovjet under tysk kommando, men med norske offiserer. Legionen var i tjeneste ved Lenigradfronten i over to år.

Pansergrenaderregiment Norge ble opprettet i 1943. Mange av dem som meldte seg dit, blant andre Olaf T. Lindvig, hadde tidligere vært i Den Norske Legion. Avdelingen var en del av SS-Pansergrenaderdivisjon Nordland. Det deltok i kamper også i Jugoslavia og Kroatia. Antall nordmenn er ikke klarlagt.

SS-Skijegerbataljon Norge ble satt opp med norske frivillige i årsskiftet 1942-43. Skiferdighetene ble benyttet i Finland. Bataljonen kom tilbake til Norge i begynnelsen av 1945 og ble innlemmet i tysk politiarbeid, noe mange av de norske ansvarlige så med sterk skepsis på. De visste hva innsats i Norge kunne føre til, ikke minst hvis det skulle komme til trefninger med landsmenn. Dette ble likevel ignorert. 1200 mann var fremdeles i bataljonen da freden kom.

Politikompagniene ble opprettet som underavdelinger til bestående norske avdelinger. Det ble opprettet fire i all, det første i 1942, det siste nesten ferdig organisert da freden kom.

Mange ble vraket

Historikeren Svein Blindheim var selv høyt dekorert major i kompani Linge på engelsk side under krigen. I sin bok «Nordmenn under Hitlers fane» har han gransket bakgrunnen for det store antall

nordmenn som meldte seg for innsats i SS. Av de 15000 som fulgte Quislings oppfordring, ble om lag halvparten vraket. Årsakene var forskjellige. Det kunne gjerne ha sammenheng med at folk var for gamle og bare satte navnet på lista som et symbol for å trekke med yngre krefter. Mange høyerestående NS-folk ble ikke fritatt fra sitt arbeid i Norge, fordi de var betraktet som viktige i Quislings organisasjoner.

Over 700 falt i tysk krigstjeneste. Over 60 prosent var gutter under 20 år. Mange ble såret. Mange deltok i krigen på Østfronten i tre-fire år. Flere nordmenn fulgte tilbaketrekkningen gjennom Sovjet og var med på de avgjørende kamper utenfor Berlin.

Motivene for å melde seg til SS-tjeneste var ofte at ungdom kom fra familier med NS-bakgrunn. Det var sett som en plikt å melde seg. I ettertid er det mange frontkjemper som hevder at de trodde Norge ikke lenger var i krig etter det de oppfatter som kapitulasjon sommeren 1940.

Frontkjemperne ble idømt strenge straffer etter krigen. Fire års fengsel var ikke uvanlig for vanlige fotsoldater. Folk som Olaf T. Lindvig ble «tatt» hardere. Han hadde deltatt i verving av frivillige og han var offiser. Lindvig var også sterkt involvert i NS-arbeid i Norge. På slutten av krigen hadde han sitt arbeid på Slottet. Han var i kretsen rundt Quisling og den fryktede og hatete politimester Jonas Lie.

Gamle NS-folk som ikke har endret sitt grunnsyn fra den gang og som ofte er bitre over det de betrakter som urettferdig og hard behandling i rettsoppjøret etter krigen, samlles gjerne i dag rundt «Institutt for norsk Okkupasjonshistorie» som har kontorer og bibliotek på Enerhaugen i Oslo. Derfra utgis avisa «Folk og Land» som nå har et opplag på 5000 og kommer ut seks-åtte ganger i året. Den sendes til «venner og sympatisører», alle avisredaksjoner i landet, til alle stortingsrepresentanter og til andre som markerer seg i offentlig debatt i landet.